

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017

Selvitys Valmet Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

6.2.2018

Valmet Oyj (Valmet tai yhtiö) noudattaa poikkeuksetta Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa listayhtiöiden hallinnointikoodia 2015 (jäljempänä koodi). Koodiin voi tutustua internetissä osoitteessa www.cgfinland.fi.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitys noudattaa koodin vaatimuksia hallinnointia koskevasta raportoinnista ja kattaa myös muita keskeisiä hallinnoinnin osa-alueita, joita Valmet haluaa korostaa sijoittajille. Hallituksen tarkastusvaliokunta on käsitellyt tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen 5.2.2018 pitämässään kokouksessa. Ajantasaista tietoa yhtiön hallinnointiin ja palkitsemiseen liittyvistä asioista annetaan yhtiön verkkosivustolla www.valmet.com.

Sääntely-ympäristö

Valmetin toimielinten tehtävät määräytyvät Suomen lainsäädännön ja sen tytäryhtiöiden toimielinten tehtävät niiden toimintamaiden lainsäädännön mukaisesti. Koodin lisäksi Valmet noudattaa hallituksen määrittelemiä hallinnointiperiaatteita, jotka perustuvat Suomen osakeyhtiölakiin ja arvopaperimarkkinalakiin. Valmet noudattaa päätöksenteossaan ja hallinnossaan myös muita Suomen lakeja ja säännöksiä, markkinoiden väärinkäyttöasetusta, omaa yhtiöjärjestystä, Nasdaq Helsinki Oy:n (Helsingin pörssin) pörssi-yhtiön sisäpiiriohjetta sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n suosittua julkisissa ostotarjouksissa noudatettavista menettelytavoista.

Valmet noudattaa konsernitiilinpäätöksen ja osavuosikatsausten laadinnassa EU:n hyväksymää Kansainvälistä tilinpäätöskäytäntöä (International Financial Reporting Standards, IFRS), arvopaperimarkkinalakia ja soveltuvia Finanssivalvonnan asettamia standardeja sekä Helsingin pörssin sääntöjä. Valmetin toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kirjanpitolakia ja kirjanpitolautakunnan ohjeita ja lausuntoja.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Valmetin ylin hallintoelin, jossa kaikki yhtiön osakkeenomistajat voivat osallistua yhtiön ohjaukseen, päätöksentekoon ja valvontaan sekä käyttää puhe- ja äänioikeuttaan. Varsinainen yhtiökokous pidetään kerran vuodessa ennen kesäkuun loppua hallituksen määrittelemänä päivänä. Yhtiökokous päättää osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan sille kuuluvista asioista, joita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- taseen osoittaman voiton käyttäminen
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten valinta sekä heidän palkkioistaan päättäminen

- hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- tilintarkastajan valinta ja tilintarkastajan palkkiosta päättäminen.

Yhtiökokoukseen osallistuminen edellyttää, että osakkeenomistaja on merkitty Valmetin osakasluetteloon yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä, joka on kahdeksan arkipäivää ennen kokousta, ja että hän ilmoittautuu kokoukseen viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä. Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja voidaan merkitä tilapäisesti osakasluetteloon yhtiökokoukseen osallistumista varten, jos osakkeenomistajalla on osakkeiden perusteella oikeus olla merkittynä osakasluetteloon yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä. Osallistuminen edellyttää lisäksi etukäteisilmoitusta viimeistään kutsussa ilmoitettuun ajankohtaan mennessä.

Valmet julkaisee kokouskutsun aikaisintaan kolme kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta yhtiön verkkosivustolla tai yhdessä tai useammassa laajalevikkisessä päivälehdessä tai toimittaa sen suoraan osakkeenomistajille lain niin vaatiessa. Lisäksi Valmet julkaisee kokouskutsun pörsstitiedotteena heti hallituksen päätettyä yhtiökokouksen koollekutsumisesta. Yhtiökokouksen esityslista, päätöksenteokoesitykset ja kokousaineisto ovat saatavilla Valmetin verkkosivustolla viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta.

Osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle osakeyhtiölain mukaan kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun. Valmet ilmoittaa verkkosivuillaan päivämäärän, johon mennessä tällainen vaatimus on toimitettava. Vuonna 2017 kyseinen päivämäärä oli 20.1.2017. Vaatimuksen katsotaan aina tulleen riittävän ajoissa, kun siitä on ilmoitettu hallitukselle viimeistään neljä viikkoa ennen kokouskutsun toimittamista.

Yhtiökokous vuonna 2017

Yhtiökokous pidettiin Helsingissä 23.3.2017. Yhtiökokoukseen osallistui 846 osakkeenomistajaa, joilla oli yhteensä 84 832 043 osaketta ja ääntä. Kaikki hallituksen jäsenet ja hallitusehdokkaat sekä yhtiön tilintarkastajat olivat läsnä kokouksessa. Yhtiökokouksen asiakirjat ovat saatavilla yhtiön verkkosivustolla www.valmet.com.

Hallitus

Hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Se myös päättää merkittävistä strategiaan, investointeihin, organisaatioon ja rahoitukseen liittyvistä asioista ja huolehtii siitä, että yhtiö on vahvistanut toiminnassaan noudatettavat arvot.

Valmetin hallitukseen kuuluu viidestä kahdeksaan varsinaista jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan kerrallaan kaudeksi, joka kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka.

Valmetin hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä ja heistä yksi on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnä olevista on kannattanut. Äänen mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee. Valmetin toimitusjohtaja ja talousjohtaja osallistuvat hallituksen kokouksiin, ja lakiasiaintohtaja toimii hallituksen sihteerinä. Muut Valmetin johtoryhmän jäsenet ja muu johto osallistuvat kokouksiin tarvittaessa.

Tärkeimmät tehtävät

Hallituksen tehtävät määritellään Suomen laeissa ja asetuksissa, Valmetin yhtiöjärjestyksessä, Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodissa, Valmetin hallinto- ja ohjausjärjestelmän toimintaperiaatteissa ja hallituksen työjärjestyksessä. Hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet määritellään kirjallisessa työjärjestyksessä. Ne ovat:

- hyväksyä Valmetin pitkän aikavälin tavoitteet ja strategia
- hyväksyä vuosittain liiketoimintasuunnitelmat ja muut merkittävät toimintasuunnitelmat
- hyväksyä Valmetin organisaatorakenne ja kannustinjärjestelmien periaatteet
- nimittää ja tarvittaessa erottaa toimitusjohtaja
- seurata ja arvioida toimitusjohtajan toimintaa ja päättää hänen palkkioistaan ja muista eduistaan
- varmistaa, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti ja että välitilinpäätökset ja tilinpäätökset on laadittu asianmukaisesti
- varmistaa, että yhtiöllä on riittävät suunnittelu-, tieto- ja valvontajärjestelmät kirjanpidon ja varainhoidon valvontaan ja riskienhallintaan
- tehdä ehdotukset yhtiökokoukselle ja kutsua yhtiökokous koolle
- päättää asioista, jotka ovat epätavallisia tai laajakantoisia, kuten suuret investoinnit, yritysostot ja -myynnit sekä päätökset merkittävistä yhteisyrityksistä ja lainasopimuksista
- hyväksyä Valmetin noudattamat periaatteet kuten hallinnon, riskienhallinnan, talouden valvonnan, rahoituksen, sisäisen tarkastuksen, viestinnän, henkilöstöhallinnon ja ympäristöasioiden hoidon periaatteet, tiedonantopolitiikan ja toimintaperiaatteet
- arvioida vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan
- päättää muista lain mukaan hallituksen vastuulle kuuluvista asioista.

Hallitus vuonna 2017

Vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokous valitsi seitsemän jäsentä Valmetin hallitukseen.

- Bo Risberg (s. 1956) valittiin uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi. Hän toimii päätoimisena hallituksen puheenjohtajana. Risberg on koulutukseltaan tekniikan kandidaatti ja MBA.

- Jouko Karvinen (s. 1957) valittiin hallituksen varapuheenjohtajaksi. Hän toimii päätoimisena hallitusammattilaisena. Karvinen on koulutukseltaan diplomi-insinööri.
- Aaro Cantell (s. 1964) valittiin uudelleen hallituksen jäseneksi. Hän toimii yrittäjänä ja Normet Group Oy:n hallituksen puheenjohtajana. Cantell on koulutukseltaan diplomi-insinööri.
- Lone Fønss Schröder (s. 1960) valittiin uudelleen hallituksen jäseneksi. Hän toimii päätoimisena hallitusammattilaisena. Fønss Schröder on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri (laskentatoimi).
- Eriikka Söderström (s. 1968) valittiin hallituksen jäseneksi. Hän työskentelee F-Secure Oyj:n talousjohtajana. Söderström on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri.
- Tarja Tyni (s. 1964) valittiin uudelleen hallituksen jäseneksi. Hän toimii Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön Yritykset-yksikön johtajana. Tyni on koulutukseltaan oikeustieteen maisteri.
- Rogério Ziviani (s. 1956) valittiin uudelleen hallituksen jäseneksi. Hän toimii päätoimisena hallitusammattilaisena. Ziviani on koulutukseltaan kauppatieteiden kandidaatti, ja hänellä on MBA-tutkinto.
- Eija Lahti-Jäntti (s. 1963) kutsuttiin hallitukseen henkilöstön edustajaksi. Hän osallistuu hallituksen kokouksiin kutsuttuna asiantuntijana. Hän toimii asiakaspalvelukoordinaattorina Valmet Technologies Oy:ssä.

Hallitus arvioi järjestäytymiskokouksessaan kaikki valitut hallituksen jäsenet riippumattomiksi yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, lukuun ottamatta Aaro Cantellia, joka arvioitiin riippumattomaksi yhtiöstä ja ei-riippumattomaksi yhdestä merkittävästä osakkeenomistajasta koodin suositusten mukaisesti.

Päätoimisena hallitusammattilaisena toimiva Mikael von Frenckell (s. 1947) toimi hallituksen varapuheenjohtajana yhtiökokoukseen 2017 saakka. Cevian Capitalin osakas Friederike Helfer (s. 1976) toimi hallituksen jäsenenä yhtiökokoukseen 2017 saakka.

Hallitus kokoontui yhdeksän kertaa vuonna 2017. Jäsenten keskimääräinen osallistumisaste oli 95,2 %, ja kukin jäsen osallistui kokouksiin seuraavasti: Bo Risberg (9/9), Mikael von Frenckell (2/2), Jouko Karvinen (9/9), Lone Fønss Schröder (6/9), Friederike Helfer (2/2), Rogério Ziviani (9/9), Aaro Cantell (9/9), Eriikka Söderström (7/7), Tarja Tyni (9/9) ja Eija Lahti-Jäntti (9/9).

Vuonna 2017 hallituksen päähuomio kohdistui Valmetin pitkän aikavälin strategiaan ja seuraajasuunnitteluun kestävän arvонуonnin varmistamiseksi.

Hallituksen arviointi

Valmetin hallitus on arvioinut vuosittain hallituksen ja sen valiokuntien sekä hallituksen jäsenten työtä. Vuonna 2017 suoritettiin vuonna 2016 toteutetun ulkopuolisen tahon tukeman arvioinnin ulkoinen seuranta-arviointi. Arvioinnin johtopäätöksenä oli, että hallitus koki työssään ja tuloksissaan tapahtuneen parannusta vuoden 2016 arvioinnissa esiin nousseiden keskeisten kysymysten osalta.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Valmet pitää tärkeänä, että hallituksessa ja yhtiössä kaikilla tasoilla on eri sukupuolta, eri kansallisuutta ja eri ammatti- ja koulutustaustaa edustavia ihmisiä, ja on sitoutunut lisäämään monimuotoisuutta kaikissa toiminnoissaan.

Valmetin nimitystoimikunta on käsitellyt ja vahvistanut hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet. Valmetin hallituksen monimuotoisuutta koskevissa periaatteissa otetaan huomioon muun muassa kokemus ja monipuolinen koulutustausta, pätevyys, sukupuolten tasapainoinen edustus ja sitoutuneisuus eli ajallinen panostus, käytettävissä olo ja aktiivinen osallistuminen. Tavoitteet saavutetaan harkitsemalla hallituksen kokoonpanoa huolellisesti hyvissä ajoin. Monimuotoisuustavoitteiden arvioidaan toteutuneen riittävässä määrin. Hallituksen riittävä monimuotoisuus on tärkeää tehokkaan hallitustyöskentelyn varmistamiseksi. Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet ovat saatavilla yhtiön verkkosivustolla www.valmet.com.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on kaksi pysyvää valiokuntaa, tarkastusvaliokunta sekä palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta. Hallitus valitsee valiokuntien jäsenet keskuudestaan vuosittaisessa järjestäytymiskokouksessaan ja valvoo valiokuntien toimintaa. Kummallakin valiokunnalla on hallituksen hyväksymä työjärjestys.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta valvoo yhtiön taloudellista raportointia ja valmistelee hallitukselle Valmetin taloudellisen tilanteen seurantaan, talousraportointiin, tarkastukseen ja riskienhallintaan liittyviä asioita. Työjärjestyksen mukaan tarkastusvaliokunta muun muassa

- arvioi Valmetin tilinpäätös- ja osavuosikatsausluonnokset sekä tilinpäätösperiaatteet, merkittäviin tai poikkeuksellisiin liiketapahtumiin liittyvät laskelmat ja kirjauskäytännöt, johdon ennusteet sekä Valmetin lyhyen aikavälin näkymiin liittyvät kannanotot
- arvioi lakien, määräysten ja sisäisten ohjeiden noudattamista sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehokkuutta
- hyväksyy sisäisen tarkastuksen ja ulkopuolisen tilintarkastuksen tarkastussuunnitelmat sekä perehtyy tarkastuskertomuksiin
- valmistelee ulkopuolisten tilintarkastajien valintaa, valvoo tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tarkastusta, arvioi ja käy läpi tilintarkastuskertomukset tilintarkastajien kanssa sekä arvioi tilintarkastuksen laatua ja laajuutta. Lisäksi se arvioi tilintarkastajien riippumattomuutta, erityisesti näiden Valmetille tarjoamien muiden palvelujen mahdollista vaikutusta riippumattomuuteen. Hyväksyy etukäteen ulkopuolisten tilintarkastajien tarjoamat varsinaiseen tilintarkastukseen kuulumattomat palvelut
- arvioi Valmetin taloudellista raportointia ja raportointimenetelmiä yhteistyössä yhtiön johdon, sisäisen tarkastuksen ja ulkopuolisen tilintarkastajan tai muiden ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa
- Käsittelee Valmetin selvityksen yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä
- hyväksyy ulkopuolisten tilintarkastuspalvelujen hankintaperiaatteet ja ulkopuolisen tilintarkastajan vuosittaiset tilintarkastuspalkkiot osakkeenomistajien yhtiökokouksessa antamien ohjeiden mukaisesti

- pitää yllä menettelyjä, jotka mahdollistavat kirjanpitoa, sisäistä valvontaa tai sisäistä tarkastusta koskevien valitusten vastaanottamisen ja käsittelemisen sekä työntekijöiden mahdollisten nimettömien ja luottamuksellisten huomautusten tekemisen väärinkäytöksistä, petoksista sekä kirjanpito- tai tilintarkastusasioista.

Tarkastusvaliokunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa. Hallitus valitsee valiokunnan jäsenet yhtiöstä riippumattomien jäsentensä keskuudesta. Enemmistön jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunnan jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävien suorittamiseen riittävä pätevyys. Lisäksi vähintään yhdellä jäsenellä on oltava asiantuntemusta erityisesti laskentatoimesta, kirjanpidosta ja tarkastustoimesta.

Tarkastusvaliokunta vuonna 2017

Tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Lone Fønss Schröder (pj.), Friederike Helfer (yhtiökokoukseen saakka), Tarja Tyni ja Eriikka Söderström (hallituksen järjestäytymiskokouksesta alkaen). Tarkastusvaliokunta kokoontui viisi kertaa vuonna 2017, ja jäsenten osallistumisaste oli 93,3 %. Friederike Helfer (1/1), Tarja Tyni (5/5) ja Eriikka Söderström (4/4) osallistuivat kaikkiin kokouksiin. Lone Fønss Schröder (4/5) oli poissa yhdestä kokouksesta. Kaikki valiokunnan jäsenet olivat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Tarkastusvaliokunta toteutti edellisuosien tapaan valiokunnan työn ja tulosten itsearvioinnin ja kehittää tunnistettuja kehitysalueita arvioinnin tulosten pohjalta.

Vuonna 2017 tarkastusvaliokunnan päähuomio kohdistui uusien IFRS-standardien seurantaan, uuden toiminnanohjausjärjestelmän (ERP) toteutukseen ja projektinhallintaan.

Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta

Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta keskittyy toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisjärjestelmien sekä yhtiön noudattamien palkitsemisperiaatteiden kehittämiseen työjärjestyksensä mukaisesti. Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta muun muassa

- arvioi ja seuraa Valmetin palkitsemis- ja kannustinjärjestelmien kilpailukykyä ja HR-asioihin liittyviä kysymyksiä, kuten osamisen ja kykyjen kehittämistä ja Valmetin ylemmän johdon seuraajasuunnittelua
- arvioi toimitusjohtajan toimintaa ja palkitsemisperusteita
- valmistelee ja tekee hallitukselle ehdotuksen toimitusjohtajan palkitsemisesta ja muista eduista
- tekee hallitukselle toimitusjohtajan valmistelujen pohjalta ehdotukset Valmetin johtoryhmän jäsenten nimittämisestä
- päättää johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta ja muista eduista.

Vähintään kahdesti vuodessa kokoontuvaan valiokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja vähintään kaksi jäsentä. Kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Toimitusjohtaja osallistuu kokouksiin lukuun ottamatta kohtia, jolloin käsitellään häntä itseään koskevia asioita.

Palkitsemis- ja henkilöstövaliokunta vuonna 2017

Palkitsemis- ja henkilöstövaliokuntaan kuuluivat Bo Risberg (pj.), Mikael von Frenckell (yhtiökokoukseen saakka), Jouko Karvinen ja Aaro Cantell (hallituksen järjestäytymiskokouksesta alkaen). Valiokunta kokoontui vuonna 2017 kuusi kertaa, ja jäsenten osallistumisaste oli 100 %. Valiokunnan jäsenet olivat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista, lukuun ottamatta Aaro Cantellia, joka arvioitiin riippumattomaksi yhtiöstä ja ei-riippumattomaksi yhdestä merkittävästä osakkeenomistajasta hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti.

Vuonna 2017 palkitsemis- ja henkilöstövaliokunnan päähuomio kohdistui seuraajasuunnitteluun.

Nimitystoimikunta

Valmetilla on nimitystoimikunta, joka valmistelee vuosittain hallituksen kokoonpanoa ja jäsenten palkkioita koskevan ehdotuksen varsinaiselle yhtiökokoukselle. Työjärjestyksensä mukaan nimitystoimikunta kirjoittaa myös hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita.

Nimitystoimikunnan muodostavat Euroclearin pitämän yhtiön osaksluettelon syyskuun 1. päivän tilanteen mukaisesti Valmetin neljän suurimman osakkeenomistajan edustajat, jotka hyväksyvät tehtävän. Lisäksi nimitystoimikuntaan kuuluu asiantuntijajäsenenä Valmetin hallituksen puheenjohtaja. Hallituksen puheenjohtaja kutsuu nimitystoimikunnan koolle ensimmäisen kerran, ja nimitystoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Nimitystoimikunta antaa ehdotuksensa hallitukselle vuosittain viimeistään seuraavaa yhtiökokousta edeltävän tammikuun 31. päivänä.

Nimitystoimikunta on päätösvaltainen, kun paikalla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä. Päätöksiä ei tehdä, ellei kaikille jäsenille ole tarjottu mahdollisuutta harkita asiaa ja osallistua kokoukseen. Nimitystoimikunta tekee päätöksensä yksimielisesti.

Hallituksen toimintaa arvioidaan vuosittain, ja arvioinnin tuloksista raportoidaan nimitystoimikunnalle. Arvioinnin tulokset otetaan asianmukaisesti huomioon nimitystoimikunnan työskentelyssä. Nimitystoimikunta voi käyttää myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Nimitystoimikunta vuonna 2017

Vuonna 2017 nimitystoimikuntaan kuuluivat osakkeenomistajien edustajina Antti Mäkinen (pj.), toimitusjohtaja, Solidium Oy; Satu Huber, toimitusjohtaja, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo; Risto Murto, toimitusjohtaja, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma; Timo Ritakallio, toimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen sekä asiantuntijajäsenenä Valmetin hallituksen puheenjohtaja Bo Risberg.

Nimitystoimikunta kokoontui viisi kertaa, ja sen jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti: Antti Mäkinen (5/5), Satu Huber (5/5), Risto Murto (5/5), Timo Ritakallio (5/5) ja Bo Risberg (5/5). Nimitystoimikunta on antanut ehdotuksensa hallituksen kokoonpanosta ja palkitsemisesta Valmetin hallitukselle, ja hallitus on sisällyttänyt ehdotukset yhtiökokouksutuuun, jossa ilmoitetaan Valmetin 21.3.2018 pidettävästä yhtiökokouksesta.

Operatiivinen johto

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja johtaa Valmetin liiketoimintoja Suomen osakeyhtiölain, hallinnointisäännösten ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja ohjaa ja valvoo Valmetin ja sen liiketoimintojen toimintaa. Toimitusjohtajan nimittää ja tarvittaessa erottaa tehtävästään hallitus, jolle hän raportoi muun muassa Valmetin taloudellisesta tilasta, liiketoimintaympäristöstä ja muista merkittävistä asioista. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen ja sen valiokuntien käsiteltävinä olevat asiat ja panee täytäntöön niiden tekemät päätökset. Lisäksi hän on johtoryhmän puheenjohtaja.

Valmetin toimitusjohtajana toimii Pasi Laine (s. 1963). Hän on koulutukseltaan diplomi-insinööri.

Johtoryhmä

Toimitusjohtaja ja muut hallituksen nimittämät jäsenet muodostavat Valmetin johtoryhmän. Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa mm. Valmetin liiketoimintasuunnitelmien, strategioiden, toimintaperiaatteiden sekä muiden yhteisten operatiivisten asioiden valmistelussa.

Vuonna 2017 Valmetin johtoryhmään kuuluivat

- Pasi Laine (s. 1963), toimitusjohtaja, diplomi-insinööri
- Kari Saarinen (s. 1961), talousjohtaja, KTM (laskentatoimi ja rahoitus)
- Jukka Tiitinen (s. 1965), johtaja, Palvelut-liiketoimintalinja 30.9.2017 saakka ja johtaja, Aasian ja Tyynenmeren alue, 1.10.2017 lähtien, diplomi-insinööri
- Sakari Ruotsalainen (s. 1955), johtaja, Automaatio-liiketoimintalinja, diplomi-insinööri
- Bertel Karlstedt (s.1962), johtaja, Sellu ja energia liiketoimintalinja, diplomi-insinööri
- Jari Vähäpesola (s. 1959), johtaja, Paperit-liiketoimintalinja, diplomi-insinööri, kansainvälisen markkinoinnin johtamisen tutkinto
- David King (s. 1956), johtaja, Pohjois-Amerikan alue, konetekniikan insinööri
- Celso Tacla (s. 1964), johtaja, Etelä-Amerikan alue, MBA., tuotanto-insinööri, kemian insinööri
- Vesa Simola (s. 1967), johtaja, EMEA:n alue, diplomi-insinööri
- Aki Niemi (s. 1969), aluejohtaja, Kiina 30.9.2017 saakka ja johtaja, Palvelut-liiketoimintalinja 1.10.2017 alkaen, diplomi-insinööri
- Xiangdong Zhu (s. 1967), aluejohtaja, Kiina 1.10.2017 alkaen, insinööri, MBA
- Hannu T. Pietilä (s.1962) johtaja, Aasian ja Tyynenmeren alue 30.9.2017 saakka, insinööri
- Julia Macharey (s. 1977), henkilöstöjohtaja, KTM, hum. kand. (kulttuurienvälinen viestintä)
- Juha Lappalainen (s. 1962), johtaja, strategia ja liiketoiminnan kehitys, diplomi-insinööri
- Anu Salonsaari-Posti (s. 1968), markkinointi- ja viestintäjohtaja, KTM, MBA

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteet

Valmetin sisäinen valvonta pyrkii varmistamaan, että yhtiön toiminta on voimassa olevien EU:ssa hyväksytyjen lakien ja määräysten sekä yhtiön toimintaperiaatteiden mukaista ja että sen taloudellinen ja toiminnallinen raportointi on luotettavaa. Lisäksi se pyrkii turvaamaan yhtiön omaisuuden ja varmistamaan toiminnan kokonaistehokkuuden Valmetin strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Riskienhallintaprosessit ovat linjassa Valmetin sisäisen valvonnan toimintamallien kanssa. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea Valmetin strategiaa ja tavoitteiden saavuttamista ennakoimalla ja hallitsemalla mahdollisia liiketoiminnan uhkia ja mahdollisuuksia.

Valmetin taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintamalli on suunniteltu siten, että saadaan riittävä varmuus taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta sekä siitä, että tilinpäätös on laadittu voimassa olevien lakien ja määräysten, yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden (IFRS) ja muiden listayhtiöille asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Valmetin sisäisen valvonnan kokonaisjärjestelmä perustuu COSO:n (Committee of Sponsoring Organizations) julkaisemaan viitekehykseen ja kattaa sisäisen valvonnan viisi keskeistä osa-aluetta: valvontaympäristö, riskien arviointi, valvontatoiminnot, viestintä ja tiedotus sekä seuranta.

Valvontaympäristö

Hallituksen kirjallisesti vahvistamassa virallisessa työjärjestyksessä selvitetään hallituksen vastuut ja määritellään hallituksen ja sen valiokuntien sisäinen työnjako. Päävastuu taloudellisen raportoinnin sisäisestä valvonnasta on hallituksella. Lisäksi hallitus on nimittänyt tarkastusvaliokunnan, jonka päätehtävä on varmistaa, että taloudellista raportointia, riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa varten määriteltyjä periaatteita noudatetaan ja että yhtiön tilintarkastajiin pidetään yllä asianmukaisia suhteita. Vastuu tehokkaan valvontaympäristön säilyttämisestä ja taloudelliseen raportointiin liittyvästä sisäisen valvonnan jatkuvasta toiminnasta on toimitusjohtajalla. Sisäinen tarkastus raportoi kaikista merkittävistä asioista tarkastusvaliokunnalle ja toimitusjohtajalle.

Valvontaympäristö määrää Valmetin sisäisen valvonnan periaatteet ja vaikuttaa henkilöstön tietoisuuteen valvonnasta. Se tuo kurinalaisuutta ja luo perusteet kaikille muille sisäisen valvonnan osa-alueille. Valmetin valvontaympäristön perustana on Valmetin yrityskulttuuri: henkilöstön rehellisyys, arvot, eettinen toiminta ja ammattitaito sekä henkilöstön hallitukselta saama huomio ja ohjaus. Valmetin arvot ja valvontaympäristö antavat hallitukselle ja johdolle kohtuullisen varmuuden sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisesta. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä määrittelevät Valmetin arvot ja eettiset periaatteet (jotka heijastuvat toimintaperiaateissa) ja näyttävät esimerkkiä yrityskulttuurista. Arvot, eettiset periaatteet ja yrityskulttuuri luovat yhdessä pohjan valvontaympäristölle. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat yhdessä

Palvelut-, Automaatio-, Sellu- ja energia- sekä Paperit-liiketoimintalinjojen (liiketoimintojen) kanssa Valmetin arvojen viestittämisestä organisaatioon.

Riskien arviointi

Riskien arviointi on tavoitteiden saavuttamisen kannalta merkittävien riskien tunnistamista ja analysointia, ja se muodostaa pohjan riskien hallintamenetelmien määrittelylle. Valmetin taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arvioinnin tavoitteena on tunnistaa ja arvioida merkittävimmät taloudelliseen raportointiin vaikuttavat uhkatekijät kaikilla tasoilla. Riskien arvioinnin tuloksena määritellään valvonnan tavoitteet, joiden avulla Valmet pyrkii varmistamaan, että taloudelliselle raportoinnille asetetut perusvaatimukset täyttyvät. Tarkastusvaliokunnalle toimitetaan säännöllisesti tietoa tärkeimpien riskialueiden kehityksestä sekä näillä alueilla toteutetuista ja suunnitelluista toimista sekä toimenpiteistä riskien pienentämiseksi.

Valvontatoiminnot

Valvontatoiminnot ovat periaatteita ja menettelyjä, joiden avulla varmistetaan, että johdon ohjeet pannaan täytäntöön. Ne auttavat varmistamaan, että tavoitteiden saavuttamiseen liittyvien riskien edellyttämät toimenpiteet toteutetaan. Valvontatoimintoja toteutetaan kaikkialla organisaatiossa, sen kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa. Niihin kuuluu joukko erilaisia toimintoja, kuten hyväksynnät, valtuutukset, todennukset, täsmäytykset, toiminnan tulosten katselmoinnit, varojen turvallisuus ja tehtävien eriyttäminen. Valmetin sisäistä valvontaa koskevat standardit on suunniteltu varmistamaan, että paikallinen johto kussakin Valmetin yksikössä suunnittelee ja panee tehokkaasti täytäntöön valvonnan kannalta tärkeimpiä, valittuihin keskeisiin talouden ja liiketoiminnan hallinnollisiin prosesseihin liittyviä menettelytapoja kaikissa Valmetin yksiköissä. Kunkin tällaisen prosessin osalta luetaan lisäksi tehtävät, jotka tulee eriyttää toisistaan. Yksiköt dokumentoivat keskeisille liiketoimintaprosesseilleen käytössä olevat valvontatoiminnot.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi vuonna 2017

Vuoden aikana toteutettiin sisäisen valvonnan menettelyjä sekä erilaisia tarkastuksia. Operatiivisten tarkastusten kohteena olivat muun muassa toimittaja-auditoinnit, myyntiverkosto, lahjonnan torjunta ja yleisesti hyväksytyt liiketoimintakäytännöt.

Vuoden aikana toteutettiin koordinoituja riskienhallintaprosesseja ja -käytäntöjä, joiden tarkoituksena oli varmistaa, että yritysriskien hallintaan liittyvä toiminta on johdonmukaista ja jatkuvaa sekä hallinnon ja liiketoiminnan tarpeiden mukaista. Riskienhallinnan arvioinneissa todettiin kattavasti merkittävien yksiköiden riskienhallinnan taso. Arvioinneissa painotettiin strategisia, operatiivisia, vahinko- ja taloudellisia riskejä sekä liiketoiminnan keskeytymiseen, logistiikkaan ja omaisuusvahinkoihin liittyviä riskejä.

Viestintä ja tiedotus

Turvataksaan tehokkaan ja toimivan sisäisen valvontaympäristön Valmet pyrkii varmistamaan yhtiön sisäisen ja ulkoisen viestinnän avoimuuden, läpinäkyvyyden, oikeellisuuden ja oikea-aikaisuuden. Tietoa taloudellista raportointia ohjaavista sisäisistä työkaluista eli esimerkiksi tilinpäätöksen laadintaperiaatteet, taloudellista raportointia koskevat ohjeet ja tiedonantopolitiikka, on saatavilla Valmetin intranetistä. Valmet järjestää yhtiön henkilöstölle koulutusta sisäiseen valvontaan liittyvissä asioissa ja sisäisen valvonnan työkalujen käytössä. Näin Valmet viestii koko henkilökunnalle selkeästi, että sisäinen valvonta ja siihen liittyvät vastuut otetaan vakavasti. Valmetin talousjohtaja ja sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja raportoivat sisäiseen valvontaan liittyvän työn tuloksista säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle. Tarkastusvaliokunnan työn tuloksina syntyvistä huomautuksista, suosituksista sekä päätös- ja toimenpide-ehdotuksista raportoidaan hallitukselle jokaisen tarkastusvaliokunnan kokouksen jälkeen.

Seuranta

Taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan tehokkuutta valvovat hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja, konsernijohto sekä raportointiliiketoimintojen ja tytäryhtiöiden johto. Sisäinen tarkastus antaa kohtuullisen varmuuden taloudellista raportointia koskevien sisäisten valvontamenettelyjen tehokkuudesta.

Valvonta kattaa kuukausittaisen taloudellisten raporttien seurannan, rullaavien ennusteiden ja suunnitelmien läpikäynnin sekä sisäisen tarkastuksen ja ulkopuolisten tilintarkastajien raportit.

Sisäinen tarkastus arvioi vuosittain Valmetin toiminnan tehokkuutta sekä riskienhallinnan riittävyttä. Sisäinen tarkastus laatii vuosittaisen tarkastussuunnitelman, jonka tilasta ja tuloksista se raportoi säännöllisesti Valmetin johdolle, ulkopuolisille tilintarkastajille ja tarkastusvaliokunnalle. Lisäksi Valmetin sisäinen tarkastus ja ulkopuoliset tilintarkastajat pitävät säännöllisesti kokouksia, joissa arviointityötä koordinoidaan.

Seuranta vuonna 2017

Valmetilla on käytössä prosesseja potentiaalisia riskejä sisältävien projektien seurantaan myyntivaiheesta projektin toteutukseen. Valmetin johto on seurannut aktiivisesti etenkin suuria projekteja sekä projekteihin liittyvää prosessien kehittämistä.

Lakien ja toimintaperiaatteiden noudattaminen

Valmet noudattaa kaikessa toiminnassaan voimassaolevia lakeja ja säädöksiä sekä yleisesti hyväksytyjä menettelytapoja. Lisäksi yhtiön toimintaa ohjaavat Valmetin toimintaperiaatteet, sisäiset politiikat ja ohjeet sekä yhtiön arvot. Valmetin toimintaperiaatteet kuvaavat yhtiön yrityskulttuuria, yleisesti hyväksytyjä menettelytapoja sekä sitoutumista lakien ja säädösten noudattamiseen.

Lakien ja asetusten lisäksi Valmetin toimintaperiaatteiden pohjana on YK:n ihmisoikeuksien julistus ja yhtiön allekirjoittama YK:n Global Compact -aloite sekä Kansainvälisen työjärjestön ILO:n julistus työelämän perusperiaatteista ja oikeuksista. Lisäksi niissä on otettu sovel-

tuvin osin huomioon OECD:n monikansallisille yrityksille suunnatut toimintaohjeet. Valmet edellyttää, että jokainen yhtiön työntekijä on perehtynyt oman tehtäväalueensa lainsäädäntöön ja toimintaohjeisiin. Liiketoimintojen johto on vastuussa oman toimialueensa sisäisestä valvonnasta. Valmet pyrkii sisäisten tarkastusten yhteydessä varmistamaan, että yhtiössä kaikki tuntevat omaa toimintaansa koskevat lait, määräykset ja periaatteet ja että he noudattavat niitä. Toiminnan asianmukaisuutta valvoo Valmetin johdon lisäksi tarkastusvaliokunta, joka raportoi väärinkäytöksistä hallitukselle.

Väärinkäytösepäilyistä raportointinen

Valmetin ohjeisto väärinkäytösten torjumiseksi määrittää muun muassa, miten epäilyistä väärinkäytöksestä tulee ilmoittaa, kuinka asia selvitetään ja miten se etenee. Valmetin työntekijöitä rohkaistaan ilmoittamaan väärinkäytösepäilyistä joko omalle esimiehelleen, HR-toiminnolle tai muulle johdolle, tarvittaessa suoraan lakiasianosastolle ja sisäiselle tarkastukselle. Valmetin työntekijät ja kolmannet osapuolet voivat ilmoittaa väärinkäytösepäilyistä myös nimettömästi puhelimitse tai ulkoisen palveluntarjoajan hallinnoiman verkkopohjaisen kanavan kautta. Epäilyt tutkitaan luottamuksellisesti ilman aiheetonta viivytystä. Valmetin periaatteena on, että väärinkäytösepäilyistä ilmoittaneisiin ei kohdisteta kostotoimia. Tätä valvoo tarkastusvaliokunta. Sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja raportoi tapauksista säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle. Lakiasianosasto ja HR-toiminto toteuttavat yhdessä väärinkäytöksestä mahdollisesti seuraavat toimenpiteet.

Sisäinen tarkastus

Valmetilla on operatiivisesta johdosta erillään oleva sisäinen tarkastus, jonka tehtäviin kuuluu eri toimintojen tehokkuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi sekä sisäisen valvonnan toimivuuden tarkastus. Tavoitteena on antaa kohtuullinen varmuus taloudellisen ja toiminnallisen raportoinnin oikeellisuudesta, yhtiön omaisuuden asianmukaisesta hoidosta sekä toiminnan lainmukaisuudesta. Lisäksi sisäinen tarkastus pyrkii toiminnallaan edistämään riskienhallinnan kehittymistä Valmetin eri toiminnoissa. Sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja raportoi hallinnollisesti talousjohtajalle ja suoraan toimitusjohtajalle sekä tarkastusvaliokunnalle.

Sisäinen tarkastus vuonna 2017

Sisäinen tarkastus toteutti tarkastusvaliokunnan hyväksymän vuosittaisen sisäisen tarkastuksen ohjelman 2017 neuvontatehtäviensä lisäksi. Valmetille ilmoitettiin lisäksi nimettömän verkkopohjaisen TrustLine-raportointikanavan kautta neljä väärinkäytösepäilyä, jotka sisäinen tarkastus joko tutki itse tai joiden tutkinnan se koordinoi yhtiön compliance-organisaation kautta. Tutkituilla tapauksilla ei ollut merkittävää vaikutusta Valmetin taloudelliseen tulokseen.

Lähipiiritransaktiot

Valmetilla ei ollut tilikauden aikana olennaisia lähipiiritransaktioita tai transaktioita, jotka olisivat poikenneet yhtiön normaalista liiketoiminnasta tai joita ei olisi toteutettu tavanomaisin markkinaehdoin tai

niitä vastaavin ehdoin ottaen huomioon Valmetin toimialalla yleisesti noudatetut ja hyväksytyt markkinakäytännöt.

Sisäpiirihallinnon keskeiset menettelytavat

Valmet noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta pörssiyhtiöille, markkinoiden väärinkäyttöasetusta (596/2014/EU) ja muita sovellettavia sisäpiirilakeja ja -asetuksia. Näitä täydennetään hallituksen hyväksymillä sisäisillä sisäpiiriohjeilla. Sisäisissä sisäpiiriohjeissa määritellään sisäpiirintieto, sisäpiiriläiset, kaupankäyntirajoitukset, sisäpiirihankkeet ja annetaan sisäpiiriasioiden hoitoa koskevia määräyksiä. Niissä määritellään mm. johdon ja sisäpiiriasiosta vastaavan henkilön tehtävät, ennakoarviointi ja sisäpiiriasioiden valvontamenetelmät.

Valmetin hallituksen jäsenillä, toimitusjohtajalla ja johtoryhmän jäsenillä (”Johtajat”) on velvollisuus ilmoittaa rahoitusinstrumenteilla tehtävistä transaktioista ohjeissa määritellyllä tavalla.

Yhtiö ylläpitää luetteloa Johtajista ja näiden lähipiiriin kuuluvista henkilöistä.

Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan Valmetilla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tarkastusvaliokunta valmistelelee tilintarkastajan valintaprosessia.

Lakisääteisessä tilintarkastuksessa tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa yhtiön tilikauden kirjanpito, toimintakertomus, tilinpäätös ja hallinto. Yhtiön tilintarkastajan on myös tarkastettava konsernitilinpäätös ja muut konserniyritysten keskinäiset suhteet.

Tilintarkastaja antaa yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen Valmetin tilinpäätöksen yhteydessä. Tilintarkastaja raportoi pääasiassa tarkastusvaliokunnan kautta ja ainakin kerran vuodessa koko hallitukselle. Tarkastusvaliokunta arvioi ulkopuolisten tilintarkastajien toiminnan ja palvelut vuosittain ja päättää, onko tarpeen järjestää avoin tarjouskilpailu.

Vuoden 2017 varsinaisessa yhtiökokouksessa tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy päävastuullisena tilintarkastajana Jouko Malinen. KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on toiminut Valmetin tilintarkastajana vuoden 2014 varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien.

Vuonna 2017 PricewaterhouseCoopers-ketjuun kuuluville yrityksille maksettiin 1,5 miljoonaa euroa tilintarkastuspalkkioita ja 0,9 miljoonaa euroa palkkioita muista kuin tilintarkastukseen liittyvistä palveluista, esim. vero- ja muista neuvontapalveluista.

Yhteystiedot

KÄYNTIOSOITE

Valmet Oyj
Keilasatama 5
02150 Espoo

POSTIOSOITE

Valmet Oyj
PL 11
02151 Espoo

Vaihde: 010 672 0000

etunimi.sukunimi@valmet.com

WWW.VALMET.COM

MEDIASUHTEET

media@valmet.com

KESTÄVÄ KEHITYS

sustainability@valmet.com

SIJOITTAJASUHTEET

ir@valmet.com

TILAA JULKAISUJA

www.valmet.com/subscribe

PERUUTA JULKAISUJEN TILAUS

media@valmet.com

SEURAA VALMETIA SOSIAALISESSA MEDIASSA

[linkedin.com/company/valmet](https://www.linkedin.com/company/valmet)

twitter.com/valmetglobal

twitter.com/valmetir

youtube.com/valmetglobal

facebook.com/valmetcorporation

instagram.com/valmetglobal

Valmetin raportit 2017

VIOSIKATSAUS 2017

Raportti kuvailee Valmetin toimintaa, markkinaympäristöä ja kestävää kehitystä 2017.

TILINPÄÄTÖS 2017 JA TIETOA SIJOITTAJILLE

Raportti sisältää tilinpäätöksen vuodelle 2017 sekä tietoa Valmetin osakkeista, osakkeenomistajista ja johdosta.

GRI-LIITE 2017 (ENG)

Raportti sisältää Valmetin kestäväen kehityksen raportoinnin indikaattorit ja suhteen Global Reporting Initiative (GRI) Standards -raportointiohjeistoon.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJES- TELMÄSTÄ 2017

Raportti kokoaa tiedot Valmetin hallinnon periaatteista ja toiminnasta, hallituksesta ja johdosta 2017.

PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS

Raportti sisältää periaatteet Valmetin palkitsemisesta ja palkkiot 2017.

Tietoja tästä raportista

Raportissa käytetty paperi ja paperin valmistuksessa käytetty sellu on tuotettu Valmetin valmistamilla koneilla ja laitteilla. Raportti on painettu Maxioffset-paperille, joka on sertifioitu PEFC-standardin vaatimusten mukaisesti ja täyttää Joutsenmerkin ympäristövaatimukset.

Vuosikertomuksessa käytetty puu on peräisin kestävästi hoidetuista metsistä ja valvotuista kohteista. PEFC sertifioiduissa metsissä pidetään huolta metsäluonnosta, sekä ylläpidetään toimentulon, ulkoilun ja virkistymisen mahdollisuuksia. Kestävydestä kertova PEFC merkki edistää vastuullista kuluttamista.

Painotyössä käytetyt painovärit ja kemikaalit ovat Joutsenmerkin vaatimusten mukaisia. Painoväri on kasviöljypohjaista, ja myös muiden materiaalien käytössä suositaan kierrätettäviä ja ympäristöystävällisiä tuotteita.

GRAAFINEN SUUNNITTELU JA TUOTANTO

Miltton Oy

PAPERI

Maxioffset 140 g

PAINO

Grano Oy

220

220-vuotisen teollisen historian tuomalla
kokemuksella, olemme sitoutuneita parantamaan
asiakkaidemme suorituskykyä – joka päivä.

Valmet Oyj
Keilasatama 5 / PL 11
02151 ESPOO
www.valmet.com